

Oponentský posudek na bakalářskou práci Lucie Růžičkové „Překonávání šikany na základní škole“

Předložená bakalářská práce má 76 stran (teoretická část – 44 stran, praktická část – 16 stran, přílohy – 15 stran).

Autorka se v teoretické části práce zabývá charakteristikami obětí a agresorů, následky pro oběť i celou skupinu žáků a postupy při řešení šikany na základních školách. V praktické části jsou uvedeny výsledky rozhovorů se sedmi ženami, které byly na základní škole oběťmi šikany. Autorka se hlavně zaměřila na pomoc, které se obětem dostalo nebo nedostalo, a na zdroje, které jim pomáhaly se se šikanováním vyrovnat.

Cílem její práce bylo zjistit, co obětem šikany pomohlo tyto negativní zážitky překonat.

Práce má jasně stanovený cíl, praktická i teoretická část jsou smysluplně propojeny, autorka dokázala dobře vystihnout klíčové myšlenky převzaté z teoretických zdrojů. Práce je přehledně rozčleněna do kapitol. Autorka projevuje dobrou znalost problematiky. Kladem práce je rovněž to, že autorka uvedla doslovné přepisy rozhovorů s respondentkami, takže si čtenář může vyvodit své vlastní závěry.

Teoretické zdroje uvedené v seznamu literatury jsou kvalitní, rovněž zpracování těchto zdrojů odpovídá cíli popsat základní charakteristiky problému a možnosti jeho řešení. Autorka však v textu (kromě definic šikany) vůbec nepoužívá přímé citace, pouze parafráze – skutečně všechny ostatní pasáže převyprávěla vlastními slovy? Práce obsahuje značné množství gramatických chyb – zvláště u shody podmětu s přísudkem, a anglická verze anotace je velmi nekvalitní – jedná se o doslovný překlad z češtiny a často jsou voleny neodpovídající výrazy.

V praktické části není jasné, z jakých zdrojů vycházejí předpoklady autorky, které chtěla potvrdit výzkumem (str. 44). Rovněž počet respondentů je poněkud nízký (i když chápu, že

sehnat respondenty pro takový výzkum není vůbec jednoduché) – je ale vůbec možné při počtu sedmi žen vyvozovat nějaké obecné závěry? Autorka uvádí, že se oběti nechtěly se svými problémy svěřovat rodičům a učitelům – píše, že se „pravidelně svěřovaly jenom dvě oběti“, dále však uvádí, že další tři rovněž o šikanování rodičům a učitelům řekly, nedá se tedy říci, že by oběti nehledaly pomoc. Autorka má ale pravdu v tom, že by škola i rodina měly vytvořit takové prostředí, které by svěřování dětí podporovalo. Protože všechny respondentky uvedly, že jim spolužáci nepomohli, což byl jeden z nejvíce traumatizujících faktorů, bylo by dobré, kdyby autorka také popsala, jak by se měl tento problém řešit – tedy jak pracovat s celou třídou.

Práce odpovídá nárokům na bakalářskou práci, ale kvůli uvedeným nedostatkům navrhuji hodnocení: C.

Otázky:

Z jakých zdrojů vycházejí předpoklady, které chtěla autorka výzkumem potvrdit?

Je možné z odpovědí sedmi respondentek vyvozovat obecné závěry?

Znáte nějaké metody práce s celou třídou, kde se vyskytla šikana?

V Praze, dne 16.7. 2009

RNDr. Mgr. Ivana Čihánková